

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313010359
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8313010359.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.01.2015, v trestnej veci obžalovanej W. V. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 2 T 90/2013 zo dňa 15.05.2014, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovanú

W. V., nar. XX.XX.XXXX v L. J., okres X., trvale bytom D., I. XXXX/XXX,

podľa § 285 písm. b/ Tr. por. o s l o b o d z u j e spod obžaloby okresného prokurátora pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť tak, že

- ako matka mal. L. Y., nar. XX.XX.XXXX, aj napriek rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoP 9/2008 zo dňa 19.02.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.03.2009 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoP 9/2008 zo dňa 25.06.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.07.2009, a ktorým bol upravený styk otca maloletej I. Y., nar. XX.XX.XXXX s dcérou maloletou L. Y., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou L. každú prvú sobotu v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska matky, druhú sobotu v mesiaci júl v trvaní 10 dní nepretržite od 08.00 hod. prvého dňa do 20.00 hod. posledného dňa, v prvý sviatok vianočný 25.12. od 08.00 hod. do 21.00 hod. a v prvé dva dni počas jarých prázdnin nepretržite od 08.00 hod. prvého dňa do 20.00 hod. druhého dňa, pričom matka je povinná maloletú L. na styk s otcom pripraviť a umožniť mu styk s maloletou podľa stanovených termínov, v dňoch 02.06.2012 a dňa 14.07.2014 mu toto v mieste jej trvalého bydliska, teda v D. nebolo umožnené, mal. L. na styk s otcom nebola pripravená, nechcela s otcom ísť aj napriek tomu, že voči matke dieťaťa boli v minulosti opakovane použité opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu, a to konkrétne výzvy súdu a uznesením sp. zn. 11Em 5/2004 zo dňa 28.09.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoE 95/2011 zo dňa 30.11.2011 jej bola uložená aj poriadková pokuta vo výške 30,- eur,

pretože skutok nie je trestným činom.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodil obžalovanú W. V. spod obžaloby Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2 Pv 610/12 pre skutok kvalifikovaný ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť tak, že

- ako matka mal. L. Y., nar. XX.XX.XXXX, aj napriek rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoP 9/2008 zo dňa 19.02.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 17.03.2009 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoP 9/2008 zo dňa 25.06.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.07.2009, a ktorým bol upravený styk otca maloletej I. Y., nar. XX.XX.XXXX s dcérou maloletou L. Y., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou L. každú prvú sobotu v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska matky, druhú sobotu v mesiaci júl v trvaní 10 dní nepretržite od 08.00 hod. prvého dňa do 20.00 hod. posledného dňa, v prvý sviatok vianočný 25.12. od 08.00 hod. do 21.00 hod. a v prvé dva dni počas jarných prázdnin nepretržite od 08.00 hod. prvého dňa do 20.00 hod. druhého dňa, pričom matka je povinná maloletú L. na styk s otcom pripraviť a umožniť mu styk s maloletou podľa stanovených termínov, v dňoch 02.06.2012 a dňa 14.07.2014 mu toto v mieste jej trvalého bydliska, teda v D. nebolo umožnené, mal. L. na styk s otcom nebola pripravená, nechcela s otcom ísť aj napriek tomu, že voči matke dieťaťa boli v minulosti opakovane použité opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu, a to konkrétne výzvy súdu a uznesením sp. zn. 11Em 5/2004 zo dňa 28.09.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoE 95/2011 zo dňa 30.11.2011 jej bola uložená aj poriadková pokuta vo výške 30,- eur,

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodeného I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. D. XXX, okres G. odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal okresný prokurátor odvolanie. V písomných dôvodoch svojho odvolania poukázal na to, že otec maloletého dieťaťa sa snaží o stretnutia s maloletou od roku 2004, nebol zbavený rodičovských práv, vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu si plní, preto má právo a matka povinnosť vychovávať maloleté dieťa v pozitívnom vzťahu k otcovi a jeho rodine, maloletá odmieta s biologickým otcom sa stretávať, no bez konkrétneho vysvetlenia svojho postoja, a preto sa podľa názoru odvolateľa možno dôvodne nazdávať, že maloletá je dlhodobo negatívne ovplyvňovaná voči svojmu otcovi, zo strany matky dochádza k spochybňovaniu otcovho záujmu o maloletú, matka, aj podľa jej výpovede na hlavnom pojednávaní, má tendenciu poukazovať a dramatizovať negatívne momenty, ktoré sa možno pri stretnutí s otcom vyskytli a negovať všetko pozitívne v prežívaní dieťaťa vo vzťahu k otcovi, nebolo zistené, aby otec maloletej ubližoval a ak si plní svoje povinnosti voči maloletej, čo evidentne robí, má aj určité práva, matka má dieťa na styk s otcom pripraviť, čím sa rozumie nie len dieťa obliecť a vybaviť ho potrebnými vecami ale dieťa pripraviť aj psychicky tak, aby sa styk zrealizoval, čo vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18 CoE 95/2011 zo dňa 30.11.2011, nie je možné rozhodnutie súdu obísť tým, že sa rozhodnutie ponechá na maloletom dieťati, za to, aby sa styk uskutočnil je zodpovedná matka, pretože jej bolo dieťa zverené do výchovy, pričom znalci jednoznačne konšatovali, že styk otca s maloletou je potrebný, pritom od roku 2004 sa otec s maloletou nestretol ani jedenkrát, matka evidentne chce aj pre budúcnosť znemožniť styk maloletej s otcom tým, že opakovane podáva návrhy na zákaz styku otca s maloletou. V podstate z týchto dôvodov odvolateľ navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, pretože považuje za nevyhnutné a potrebné zabezpečiť aj formami trestnoprávnymi aspoň elementárnu vykonateľnosť práva.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k nasledovným záverom.

V posudzovanej trestnej veci bolo pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie takmer v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ust. § 2 ods. 10 Tr. por. pre správne zistenie skutkového stavu nevyhnutné. Krajský súd však ešte považoval za potrebné dopytovať obžalovanú W. V. a prečítať podstatný obsah spisov Okresného súdu Humenné sp. zn. 19 P 502/2003 a 19 P 432/2011, a preto dokazovanie v tomto smere na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní okresného prokurátora doplnil a po takomto dokazovaní dospel k záveru, že žalovaný skutok sa síce stal, ale tento skutok nie je trestným činom.

Medzi stranami konania nebolo sporné, že otec maloletej sa dňa 02.06.2012 a 14.07.2012 dožadoval styku s maloletou dcérou, a to v súlade s úpravou styku vyplývajúcou z právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13 CoP 9/2008 zo dňa 19.02.2009 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.06.2009, pričom k styku ani v jednom prípade nedošlo, dňa 14.07.2012 maloletá s rodinou, s ktorou teraz žije, ani nebola doma a dňa 02.06.2012 maloletá kontakt s otcom odmietla.

Pokiaľ ide o deň 14.07.2012 obžalovaná sa v tejto súvislosti bránila tým, že nemala v úmysle otcovi brániť v stretnutí s dcérou ale o zmene rozsudku krajského súdu v tom smere, že v júli je otec oprávnený stretávať sa s maloletou v druhú júlovú sobotu nevedela a dozvedela sa o tom až na civilnom pojednávaní na Okresnom súde Humenné dňa 18.09.2012, navyše otec maloletej zvykol chodiť za dcérou v prvé soboty v mesiaci. Z obsahu spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 19 P 502/2003 vyplýva, že druhé opravné uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13 CoP 9/2008 zo dňa 25.06.2009, až ktorým bolo výslovne upravené, že otec je oprávnený s maloletou stretávať sa v júli počas desiatich dní počnúc druhou sobotou, bolo v júli 2009 doručené len obhajcovi obžalovanej, samotnej obžalovanej doručované nebolo, obhajca v tejto súvislosti uviedol, že v tomto smere došlo k nedorozumeniu, pretože išlo už o druhé opravné uznesenie, pričom on sám si nevšimol v čom oprava, či zmena rozsudku krajského súdu spočívala, a preto klientku, teda obžalovanú, o tejto skutočnosti neinformoval.

Pokiaľ teda obžalovanej rozhodnutie súdu, ktorým bol upravený styk otca s maloletou dcérou v júli na druhú sobotu, a to až druhým opravným uznesením, čo naozaj k prehľadnosti úpravy styku neprispieva, doručené nebolo, obhajca obžalovanú o tejto zmene pre nedorozumenie na jeho strane neinformoval, pričom opak v prejednávanej veci preukázaný nebol, obhajoba obžalovanej, že o povinnosti pripraviť dieťa na kontakt práve dňa 14.07.2012 nevedela, nebola ničím vyvrátená, čo znamená, že pre nenaplnenie subjektívnej stránky žalovaného trestného činu, teda pre nedostatok úmyslu na strane obžalovanej zabrániť maloletej dcére v kontakte s otcom a tým mariť dotknuté rozhodnutie krajského súdu, nebolo možné dospieť k spoľahlivému záveru, že by sa obžalovaná svojim konaním dňa 14.07.2012 žalovaného trestného činu dopustila.

Nebolo pochyb, že dňa 02.06.2012 maloletá L. kontakt s otcom odmietla, odmietla s ním opustiť dvor rodinného domu, kde býva a krajský súd nemal ani pochybnosti o tom, že maloletá svojim oblečením pripravená na kontakt s otcom nebola, nakoľko skutočnosť, že bola v čase, kedy ku styku s otcom malo dôjsť, oblečená v teplákoch, čo vhodný odev na styk s otcom, ktorý sa má uskutočniť niekde na verejných priestranstvách mesta, zjavne nie je, tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní zhodne uvádzali tak otec maloletej - svedok Bc. I. Y., jeho otec - svedok JUDr. I. Y. ako aj svedok P. E., pričom skutočnosť, že by maloletá mala byť vhodne oblečená v prípravnom konaní v súlade s výpoveďami vyššie uvedených svedkov nespomenula ani obžalovaná a ani jej manžel - svedok K. V., ktorý to netvrdil ani na hlavnom pojednávaní, na hlavnom pojednávaní túto skutočnosť tvrdila len obžalovaná, pričom rozpor so svojimi tvrdeniami v prípravnom konaní na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní okresného prokurátora odôvodnila odstupom času a z tohto dôvodu zabudnutím detailov ohľadom priebehu žalovaného skutku. Pokiaľ teda si obžalovaná už na detaily priebehu pokusu o styk otca s maloletou nepamätala a všetci ostatní svedkovia sa zhodli na tom, že maloletá vhodne oblečená nebola, nemal ani krajský súd, ako to už bolo vyššie spomenuté, pochybnosti o tejto okolnosti.

Avšak len samotná skutočnosť, že maloletá nebola na styk s otcom vhodne oblečená pre záver, že matka dcéru na styk s otcom nepripravila, a tým mariť vo výroku napadnutého rozsudku označené rozhodnutie krajského súdu, v prejednávanej veci nestačí.

Z výpovede obžalovanej vyplýva, že otec sa pokúšal o kontakt s dcérou raz alebo dvakrát ročne, otec maloletej si na frekvenciu pokusov o kontakt s dcérou nespomínal, uviedol, že to bolo niekoľkokrát, mimo dotknutých dvoch dátumov, viac ako dvakrát a svedok JUDr. I. Y. uviedol, že syn chodí za dcérou sporadicky, pretože pri každom kontakte ide o prekonanie vzdialenosti 700 km (tam a späť), čo je finančne náročné. Nič preto nenasvedčuje tomu, že by údaj obžalovanej, že sa otec o kontakt s dcérou pokúšal cca dvakrát ročne, nebol pravdivý.

Vo všeobecnosti naozaj platí a vyplýva to aj z vykonateľného rozhodnutia krajského súdu o úprave styku, že matka má dieťa, ktoré jej bolo zverené do výchovy, na styk s otcom v deň kontaktu pripraviť, a to aj vhodne obliecť, pričom takto má byť dieťa oblečené už v okamihu začiatku styku, teda matka musí dieťa

obliecť niekedy v krátkej časovej súvislosti pred okamihom začiatku styku, aby v okamihu začiatku styku už bolo dieťa pripravené, teda aj oblečené.

Úplnou samozrejmosťou táto skutočnosť, podľa názoru krajského súdu, je ale za situácie, že otec, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, sa dostavuje na styk s dieťaťom pravidelne, pretože len pravidelný styk je predpokladom úspešného vytvorenia, či udržania pozitívneho vzťahu medzi rodičom a dieťaťom a pokiaľ sa styku nemieni zúčastniť, dá matke vopred vedieť, aby zbytočne dieťa na styk nepripravovala a tak dieťa nevystavovala stresu, či sklamaniu.

Podľa rozhodnutia súdu by sa otec s maloletou dcérou mal pravidelne stretávať, a to raz do mesiaca plus jeden deň cez Vianoce, dva dni cez jaré prázdniny a desať dní cez letné prázdniny. V skutočnosti sa otec s dcérou pokúšal stretnúť cca dvakrát ročne, čo znamená, že pri striktnom požadovaní, aby dieťa bolo vždy už v okamihu kontaktu na kontakt pripravené, by v prejednávanej veci matka dieťa (pre zjednodušenie odhládnuť od „prázdninových“ kontaktov) dvanásťkrát v roku obliekla, dieťa by vychystané dvanásťkrát na otca čakalo a otec by desaťkrát neprišiel a prišiel by len dvakrát. Bez ohľadu na to, či sa dieťa s otcom chce alebo nechce stretávať, desaťkrát by bolo dieťaťu pripomenuté, že sa malo s otcom stretnúť, no ten z dvanástich prípadov prišiel dvakrát bez toho, aby dal vopred vedieť, že sa styku s ním nezúčastní a prečo, čo by nepochybne malo minimálne negatívny dopad na duševnú pohodu dieťaťa, prípadne by mohlo dieťa stresovať, či traumatizovať.

Je potrebné otcovi dieťaťa prisvedčiť, že z rozhodnutia súdu, ktorým bol upravený jeho styk s maloletým dieťaťom nijakým spôsobom nevyplýva, že by mal povinnosť matke vopred dať vedieť, že možnosť styku s dieťaťom nevyužije a naopak matka je podľa rozhodnutia súdu povinná dieťa na styk pripraviť.

Podľa Čl. 41 ods. 4, prvá časť prvej vety pred bodkočiarkou, úst. zák. č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky v znení neskorších prepisov, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov. Otec dieťaťa má teda naozaj Ústavou SR garantované právo sa o maloletú dcéru starať a vychovávať ju a keďže s matkou dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti a dieťa nebolo zverené do jeho osobnej starostlivosti a s matkou sa na styku s dieťaťom nedohodli, môže tak osobne konať len počas súdom upraveného styku.

Podľa druhej časti vyššie spomínanej vety Čl. 41 ods. 4 Ústavy SR deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Pokiaľ teda deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, ich právo zodpovedá povinnosť rodičov poskytnúť deťom výchovu a starostlivosť.

Tomuto záveru potom zodpovedá aj ust. § 28 ods. 1, ods. 2 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorých súčasťou rodičovských práv a zároven aj povinností sú okrem iného aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rodičovské práva a zároven aj povinnosti majú obaja rodičia a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Otec maloletého dieťaťa má teda nie len právo, ale aj povinnosť sa o dieťa starať a vychovávať ho a keďže maloleté dieťa mu nebolo zverené do jeho osobnej starostlivosti a s matkou maloletého dieťaťa v spoločnej domácnosti nežije, môže tak osobne konať len počas súdom určeného styku, keďže s matkou sa na styku s maloletou nedohodli.

Je potrebné otcovi maloletého dieťaťa prisvedčiť, že povinnosť sa o dieťa starať a vychovávať ho, neznamená súčasne o dieťa sa osobne starať, k osobnej starostlivosti o dieťa nie je možné rodiča nútiť, a preto ho ani nie je možné nútiť k styku s maloletým dieťaťom. Vzhľadom ale na to, že dieťa má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, je v záujme maloletého dieťaťa, ako vyplynulo aj z podaných početných znaleckých posudkov, či už v prejednávanej trestnej veci alebo aj v súvisiacich civilných veciach, s otcom sa osobne stretávať, mať s otcom pozitívny vzťah, pričom len pravidelný kontakt s dcérou je nevyhnutným predpokladom vytvorenia, či udržania pozitívneho citového vzťahu, ktorý by mal medzi dcérou a otcom existovať, nie je možné bez ďalšieho súhlasiť s názorom otca, že je len výlučne jeho právom, nie povinnosťou sa s dieťaťom stretnúť a je len na ňom, kedy sa rozhodne za dcérou ísť, pretože jeho dcéra má, podľa názoru krajského súdu, minimálne morálne právo, aby sa s ňou aj osobne stretával a teda otec voči nej má (keďže je to v záujme maloletého dieťaťa) minimálne morálnu povinnosť sa s ňou osobne stretávať. Napokon celý rad rodinných vzťahov je založený v prvom rade na normách morálnych a právna úprava obsiahnutá v Ústave SR, či Zákone o rodine je len tým minimom,

čo je nevyhnutné z celého radu morálnych povinností v tejto súvislosti v záujme rozvoja uspokojivých rodinných vzťahov, dodržiavať pod sankciou vynútenosti štátnou mocou.

Skutočnosť, že otec z dvanástich možností v roku stretnúť sa s dcérou využíva len cca dva, hoci je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa s ním stretával, pričom vopred neoznámí, že sa ďalších kontaktov nezúčastní a prečo, môže reálne navodiť dojem, že otec o dieťa nejaví skutočný záujem bez ohľadu na to, či matka na túto skutočnosť poukazuje alebo nie, a preto okolnosť, že matka má dojem, že otec o dieťa nejaví skutočný záujem a poukáže na to, nemožno pripočítať v jej neprospech a nemožno z nej vyvodzovať záver, že matka dieťa negatívne „ladí“ voči otcovi a tak dieťa dôsledne na styk s otcom nepripravuje. Záver o skutočnom záujme otca o dieťa nie je možné vyvodiť ani zo skutočnosti, že za obdobie niekoľkých rokov sa o dieťa okrem nepravidelného styku s dieťaťom zaujímal len jedným listom, na ktorý matka síce neodpovedala, hoci odpovedať mala, prípadne mala zvoliť iný spôsob informovania otca o dieťati ako jej to vyplýva z ust. § 24 ods. 5 Zákona o rodine, otec sa však ďalšej informácie o dieťati nedomáhal, hoci tak mohol urobiť, a to aj na súde, ako to opätovne vyplýva z už uvedeného ustanovenia Zákona o rodine. Vzhľadom na možnosť osobitného domáhania sa informácii o maloletom dieťati, takéto neinformovanie nie je možné považovať, podľa názoru krajského súdu, za bránenie v osobnom styku rodiča s dieťaťom.

Je pochopiteľné, že pokiaľ maloleté dieťa býva ďaleko od bydliska otca, kontakt otca s dieťaťom je spojený so zvýšenými finančnými nákladmi, ktoré môžu predstavovať reálnu prekážku v styku s dieťaťom a môžu odôvodňovať situáciu, že otec nebude môcť z finančných dôvodov každú možnosť na kontakt s dieťaťom využiť. Za takejto situácie potom, pokiaľ otec za dcérou dochádza len sporadicky, a to podstatne menej, ako mu to súdne rozhodnutie umožňuje, hoci práve pravidelný osobný styk s maloletým dieťaťom je pre vytvorenie, či udržanie uspokojivého vzťahu s maloletým dieťaťom dôležitý, pretože v pravidelnom styku mu bráni nedostatok financií a dožaduje sa, aby tieto jeho dôvody boli pochopené a akceptované, mal by rovnako tak pochopiť, že pre dieťa by bolo minimálne stresujúce, ak nie traumatizujúce, ak by ho matka na styk s ním (otcom) pravidelne obliekala a on (otec) by podstatne častejšie neprišiel ako prišiel, pretože dieťa by mohlo nadobudnúť dojem, že oňho nemá záujem, čo by k jeho duševnej pohode určite neprispelo.

Pokiaľ teda má otec voči dieťaťu minimálne morálnu povinnosť sa s ním stretávať a v splnení tejto povinnosti mu bráni nedostatok finančných prostriedkov, či iný vážny a ospravedliteľný dôvod, bolo by, podľa názoru krajského súdu, minimálne vhodné, ak samozrejme má skutočne reálny záujem na vytvorení, či udržaní kladného vzťahu s dcérou, aby dieťa prostredníctvom matky, keďže ide o dieťa maloleté, vopred informoval, že na stretnutie nebude môcť prísť, vysvetlil, že aj keď má záujem sa s ňou stretávať, momentálne mu v tom bráni vážny dôvod, a to aj keď mu žiadne súdne rozhodnutie takúto povinnosť neukladá, ale vyplýva z jeho minimálne morálnej povinnosti sa na výchove maloletého dieťaťa a starostlivosti o neho aj osobne podieľať a aj keď otec má nepochybne právo sa s dcérou stretávať, pri riešení situácii týkajúcich sa práv a povinností rodičov voči maloletým deťom a naopak, je prvoradý záujem maloletého dieťaťa.

Pokiaľ otec telefonicky kontakt na matku a dcéru nemá a v podstate obaja teda tak otec ako aj matka deklarovali neschopnosť vzájomne telefonicky komunikovať pre vzájomné nezhody, nič otcovi nebráni, keďže za dcérou by mal dochádzať raz mesačne, aby jej túto skutočnosť oznámil písomne, listom.

Vo svetle potom vyššie popísaných okolností, skutočnosť, že dieťa nebolo v okamihu kontaktu vhodne oblečené, spoľahlivo nesvedčí o úmysle matky kontakt dcéry s otcom znemožniť a nerešpektovať tak právoplatné rozhodnutie súdu, ale svedčí skôr o snahe matky dieťa zbytočne nestresovať, keby otec na kontakt opäť raz neprišiel, pretože otec, napriek tomu, že na kontakt s dcérou, aj keď čo aj z ospravedliteľného dôvodu, dochádza len nepravidelne, podstatne menej často, ako mu to súdne rozhodnutie umožňuje, dopredu túto skutočnosť, napriek tomu, že to je, podľa názoru krajského súdu, v záujme maloletého dieťaťa, aby maloleté dieťa nebolo zbytočne vystavené stresu, neoznamuje.

Preto len skutočnosť, že maloleté dieťa nebolo v okamihu kontaktu vhodne oblečené pre záver, že matka, teda obžalovaná marila výkon úradného rozhodnutia, v prejednávanej veci nestačí.

Vzhľadom na to, že maloletá dcéra kontakt s otcom striktnie odmietla, bolo na mieste skúmať, či matka, teda obžalovaná, maloleté dieťa negatívne voči otcovi neovplyvňuje, pretože takýmto spôsobom by

kontakt otca s dieťaťom nepochybne znemožňovala a nepochybne by výkon úradného rozhodnutia, teda právoplatného rozhodnutia krajského súdu upravujúceho styk otca s maloletým dieťaťom, marila.

V tejto súvislosti bolo v prejednávanej veci vykonané znalecké dokazovanie z odboru psychológie, v rámci ktorého znalec PhDr. R. V. zistil, že medzi otcom a maloletým dieťaťom nedošlo k vytvoreniu citového vzťahu, dieťa kontakt s otcom odmieta, spôsob akým sa otec snaží nadviazať kontakt s dieťaťom nepovažuje za vhodný, pretože otec používa čisto právny spôsob bez akceptovania citového života maloletého dieťaťa, momentálne v období puberty kontakt dieťaťa s otcom proti vôli dieťaťa, nasilu, by mohol vyvolať u dieťaťa veľmi vážne psychické problémy, za účelom vytvorenia citových väzieb medzi otcom a dcérou odporučil postupné približovanie sa otca k dcére prejavovaním skutočného záujmu, v začiatkoch napríklad pravidelným písomným kontaktom, a to aj keby maloletá neodpovedala, postupne telefonickým a neskôr po získaní dôvery aj osobným stretnutím. Znalec nezistil priame negatívne ovplyvňovanie maloletej matkou, aj keď maloletá preberá postoje a „emočné ladenie“ matky a jej terajšieho partnera. Pokiaľ maloletá uviedla, že mamka jej mala povedať, že keď pôjde s otcom, mohol by ju uniesť, išlo o jednu jediná vetu v tomto smere, ktorá nemala podstatný vplyv na jeho závery, pretože zo žiadnych diagnostických techník, či už projektívnych, kde dieťa nie je schopné mať naučené odpovede, alebo aj dotazníkových techník, priame ovplyvňovanie maloletej matkou nezistil.

Takéto priame ovplyvňovanie maloletej matkou nezistila ani psychologička, v ktorej dlhodobej starostlivosti maloletá je, svedkyňa P. K..

Pokiaľ aj teda by bolo pravdou, že matka, obžalovaná, sa ojedinelé „nezdržala“ a svoje „negatívne ladenie“ voči otcovi maloletého dieťaťa vyplývajúce z dlhodobu nevyriešeného konfliktného vzťahu s ním verbalizovala, navyše vždy je potrebné mať na zreteli, že išlo o tvrdenie, v tom čase jedenásťročného dieťaťa, u ktorého s ohľadom na jeho vek je vždy možnosť skreslenia, použitia fantázie, prezentovania cudzích zážitkov ako zážitkov vlastných, možnosť snahy dodať dôležitosť vlastným slovám označením dospelého za jeho autora a podobne, keďže takéto vyjadrenie nezanechalo na dieťati trvalú stopu, keďže žiadna z použitých diagnostických techník, ktoré si dieťa nemohlo dopredu nacvičiť, priame ovplyvňovanie dieťaťa matkou nepotvrdilo, takéto ojedinelé zlyhanie (muselo ísť o ojedinelé, pretože „trvalú stopu“ na dieťati nezanechalo) obžalovanej nie je možné považovať za znemožňovanie styku otca s maloletým dieťaťom. Aj keď sa matka nepochybne nesmie pred maloletým dieťaťom vyjadrovať o jeho biologickom otcovi v negatívnom slova zmysle, ako to vyplýva aj z vyjadrení psychológov, pretože by tým mohla vážne ohroziť zdravý duševný vývoj maloletého dieťaťa, za situácie, že sama má dlhodobu nevyriešený konfliktný vzťah s otcom dieťaťa, nie je možné reálne očakávať, že sa jej za dlhé obdobie niekoľkých rokov, nikdy nestane, že aj napriek maximálnej snahe dieťaťu neublížovať a verbalizovania svojich pocitov vo vzťahu k otcovi dieťaťa sa zdržať, nevyloví ani jedinú negatívnu poznámku na adresu otca. Samozrejme, ako náhle by verbalizovanie negatívneho postoja matky k otcovi dieťaťa prekročilo rámec ojedinelého zlyhania tak, že by bolo spôsobilé ovplyvniť postoj dieťaťa k otcovi v negatívnom slova zmysle, išlo by už o znemožňovanie styku maloletého dieťaťa s otcom a tým aj k mareniu výkonu rozhodnutia súdu o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, preto matka musí vyvíjať maximálne úsilie, aby sa pred maloletým dieťaťom, a to v prvom rade v jeho záujme, negatívne vo vzťahu k jeho biologickému otcovi neprejavovala.

Negatívne ovplyvňovanie maloletého dieťaťa matkou neodhalili ani štyria ďalší znalci, psychológovia, v civilnom konaní, (naposledy bol znalecký posudok v civilnom konaní podaný dňa 29.05.2014), preto sa nijakým spôsobom nemožno dôvodne nazdávať, že by matka dlhodobu dieťa negatívne voči otcovi ovplyvňovala, pretože tento záver z vykonaného dokazovania nevyplýva a nie je možné vyvodiť ho len zo skutočnosti, že maloletá styk s otcom odmieta bez konkrétneho zdôvodnenia, pretože takúto súvislosť žiaden zo znalcov nezistil, navyše maloletá L. Y. na hlavnom pojednávaní dňa 15.05.2014 (nebolo na mieste brať ju do prísahy, pretože v deň hlavného pojednávania ešte nemala 14 rokov - § 267 písm. a/ Tr. por., tento procesný nedostatok ale vplyv na obsah jej tvrdení nemal) uviedla, že otca sa bojí, pretože je ku nej arogantný, hrubý, drzý, nepamätá si situáciu, že by bol k nej ústretový, aby ju niečím očaril, nikdy jej nenapísal, nikdy jej nič nedoniesol, necíti, aby on ku nej cítil niečo ako ku dcére, teda svoj postoj a dôvod negatívneho postoja k otcovi konkrétne odôvodnila.

Pokiaľ otec maloletého dieťaťa namietal, že znalec PhDr. R. V. obžalovanú, teda matku, vypočul a jemu túto možnosť nedal, k tomu je potrebné uviesť, že znalci vykonanie výsluchu ako dôkazného prostriedku s váhou dôkazu nepatrí, takýto výsluch vykonávajú v zmysle platnej právnej úpravy len

orgány činné v trestnom konaní a súd, znalec podľa jeho vlastného vyjadrenia len zisťoval od matky anamnestické údaje, ktoré ale podklad pre vypracovanie znaleckého posudku nepredstavujú. Preto dôvod, pre ktorý by bolo potrebné závery znalca odmietnuť, krajský súd nezistil.

Je ďalej nepochybné, že matka, ktorá má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, má zároveň povinnosť dieťa na styk s otcom pripraviť, pričom prípravou sa rozumie nie len dieťa vhodne obliecť a vybaviť ho potrebnými vecami ale dieťa pripraviť aj psychicky, a to tak, aby sa styk s otcom uskutočnil, pričom tieto skutočnosti vyplývajú aj z rozhodnutí krajského súdu sp. zn. 13 CoP 9/2008 zo dňa 19.02.2008, právoplatného dňa 17.03.2009, upravujúceho styk otca s dieťaťom a konštatujúceho povinnosť matky dieťa na styk s otcom pripraviť a sp. zn. 18 CoE 95/2011 zo dňa 30.11.2011, právoplatného dňa 11.01.2012, potvrdzujúceho rozhodnutie súdu prvého stupňa o uložení poriadkovej pokuty, z ktorého vyplýva povinnosť matky dieťa na styk s otcom psychicky pripraviť tak, aby sa styk uskutočnil.

Žiadne z týchto rozhodnutí však už neuvádza, čo je potrebné pod psychickou prípravou maloletého dieťaťa na styk s otcom rozumieť.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní dňa 17.10.2013 tvrdila, že maloletej, ktorá s otcom odmietala odísť, hovorila, že je to jej ocko, a preto s ním musí ísť aspoň na chvíľu, presviedčala ju, avšak, že tak mala konať aj dňa 02.06.2012 vo svojej výpovedi v prípravnom konaní dňa 01.03.2013 neuviedla, neuviedol to v prípravnom konaní ani jej terajší manžel - svedok K. V. a neuvádzali to v prípravnom konaní ani svedkovia Bc. I. Y., JUDr. Y. a P. E. a okrem obžalovanej nikto zo spomínaných osôb túto skutočnosť nespomenul ani na hlavnom pojednávaní. Po poukázaní na tieto skutočnosti obžalovaná na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní okresného prokurátora rozpory vo svojich výpovediach vysvetliť nevedela, odvolávajúc sa v podstate na odstup času, pre ktorý už ani nevedela uviesť, či maloleťú v spomínaný deň presviedčala, aby s otcom išla. Za takejto situácie potom, keď v prípravnom konaní sa všetky na incidente zúčastnené osoby vrátane obžalovanej zhodli na tom, že matka dieťa dňa 02.06.2012 nepresviedčala, aby s otcom išlo, a zhodli sa na tom, okrem obžalovanej, aj na hlavnom pojednávaní, nie je možné obžalovanej uveriť, že dieťa spomínaným spôsobom v dotknutý deň presviedčala.

Z vyššie uvedených skutočnosti potom vyplýva, že príprava maloletej na styk s otcom spočívala v tom, že obžalovaná zachovávala vo vzťahu k otcovi maloletého dieťaťa „neutralitu“, negatívne sa na jeho adresu nevyjadrovala, dieťa negatívne voči otcovi vedome neovplyvňovala (okrem ojedinelého zlyhania, ktoré vplyv na postoj dieťaťa k otcovi, ako to vyplýva zo záverov znaleckého dokazovania z odboru psychológie, nemalo), nevyvinula však žiadnu aktivitu v tom smere, aby dieťa vo vzťahu k jeho biologickému otcovi, či kontaktu s ním, pozitívne „naladila“.

Opätovne je potrebné zdôrazniť, že zo spomínaných rozhodnutí krajského súdu vydaných v civilnom konaní nevyplýva vysvetlenie, čo je potrebné pod psychickou prípravou maloletého dieťaťa na styk s otcom rozumieť.

Z výpovede svedkyne P. K., poradenskej psychologičky pre deti, na hlavnom pojednávaní dňa 23.01.2014 vyplýva, že pre prípravu maloletého dieťaťa na styk s rodičom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, postačí, ak je rodič, ktorému dieťa do osobnej starostlivosti zverené bolo, v tomto prípade matka - obžalovaná „neutrálna“, teda, že voči otcovi nebude „brojiť“, pretože tým by škodila maloletému dieťaťu, čo si s matkou, teda obžalovanou, vyjasnili.

Z uvedeného je potom zrejmé, že súd v civilnom konaní matku, teda obžalovanú, nepoučil, čo sa má na mysli pod psychickou prípravou maloletého dieťaťa na styk s druhým rodičom a psychologička, v ktorej starostlivosti maloleté dieťa je, jej vysvetlila, že postačí, ak bude neutrálna, ak nebude proti otcovi dieťaťa „brojiť“.

Vzhľadom na to, že matka proti otcovi maloletého dieťaťa „nebrojila“, ako to vyplýva zo znaleckého dokazovania z odboru psychológia vykonaného v trestnom konaní, pričom ani opakované znalecké dokazovania v civilných konaniach opak nepreukázali, obžalovaná, sa naozaj mohla dôvodne domnievať, že dieťa na styk s otcom dostatočne pripravuje, teda, že styk s dieťaťom neznemožňuje a teda, že právoplatné rozhodnutie súdu upravujúce styk maloletého dieťaťa s otcom nemarí.

V prejednávanej veci teda nebol preukázaný ani úmysel obžalovanej brániť maloletému dieťaťu v styku s otcom dňa 02.06.2012, a teda ani úmysel obžalovanej v spomínaný deň mariť výkon dotknutého rozhodnutia súdu, a preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď obžalovanú spod obžaloby okresného prokurátora oslobodil, pretože, ako to už bolo vyššie uvedené, žalovaný skutok, ktorý sa síce stal, pre nedostatok úmyslu na strane obžalovanej nie je trestným činom.

Pokiaľ krajský súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a rozhodol sám, urobil tak len preto, že súd prvého stupňa vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia slovne nevyjadril dôvod, pre ktorý obžalovanú spod obžaloby okresného prokurátora oslobodil, teda neuviedol „pretože skutok nie je trestným činom“, hoci mu to ust. § 165 ods. 2 Tr. por. výslovne ukladá. Navyše poškodený si nárok na náhradu škody v trestnom konaní neuplatnil, a preto nebol dôvod o nej rozhodovať a tým ani dôvod poškodeného odkazovať s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Preto krajský súd rozsudkom tieto chyby napravil a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Napriek vyššie rozpísaným dôvodom, pre ktoré bolo na mieste obžalovanú spod obžaloby okresného prokurátora oslobodiť, považuje krajský súd za potrebné uviesť, že matka maloleté dieťa na styk s otcom, podľa názoru krajského súdu, dostatočne nepripravovala (aj keď z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by vedela a v plnom rozsahu si uvedomovala, že tak nerobí). Matka a aj poradenská psychologička sa mýlia, pokiaľ sa domnievajú, že pre psychickú prípravu dieťaťa na styk s otcom tak, aby sa styk zrealizoval, je v právnom slova zmysle postačujúce, aby matka bola „neutrálna“ a proti otcovi dieťaťa „nebrojila“. Podľa názoru krajského súdu to nepostačuje, a to z nasledovných dôvodov.

Podľa § 24 ods. 4 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom; súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Teda maloleté dieťa môže byť zverené do osobnej starostlivosti len toho z rodičov, ktorý je schopný dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, ktorý rešpektuje právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a rešpektuje právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Matka, ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je potom zodpovedná za to, že právo dieťaťa byť vychovávané oboma rodičmi a právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov budú aj skutočne realizované, pričom rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, rodičia nežijú v jednej domácnosti, môže osobnú starostlivosť o dieťa vykonávať len počas styku vymedzenom súdom, pritom osobný kontakt dieťaťa s rodičom je dôležitý aj z dôvodu neverbálneho výchovného pôsobenia rodiča, teda vychovávaní príkladom, ktoré je často tou najúčinnějšíou výchovnou metódou, preto osobný kontakt rodiča s dieťaťom má význam nie len emočný, ale aj intelektuálny.

Preto je matka maloletého dieťaťa zodpovedná za to, aby na dcéru pozitívne vplývala, viedla ju k pozitívnemu vzťahu k otcovi, opakovane jej vysvetľovala dôležitosť stretávania sa s druhým rodičom v čom spočíva aj psychická príprava maloletého dieťaťa na styk s druhým rodičom. Takejto požiadavke nezodpovedá ani ľahostajný prístup matky, jej nečinnosť v tomto smere spočívajúca aj v tom, že doma sa o otcovi vôbec nerozprávajú, čo maloletá uviedla pri svojom poslednom psychologickom vyšetrení dňa 26.03.2014 znalkyňou Mgr. W. D.. Záujem maloletého dieťaťa si vyžaduje, aby sa matka s dcérou o jej biologickom otcovi rozprávali a aby matka viedla dcéru, ako to už bolo vyššie uvedené, k pozitívnemu vzťahu k otcovi a k pochopeniu potreby s otcom sa osobne stretávať, aby dcéru vychovávala v úcte k otcovi, pretože aj podľa § 43 ods. 2, veta prvá, Zákona o rodine dieťa je povinné svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich. A pokiaľ je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky je povinnosťou matky vychovávať dcéru v úcte k otcovi, pričom o takejto jej snahe nesvedčí skutočnosť, že maloletá dcéra sa vyjadruje o biologickom otcovi ako o I., pričom matka tento stav trpí a

neupozorní maloleté dieťa na nevhodnosť jeho konania. Samozrejme v podmienkach súčasnej modernej spoločnosti existujú plne funkčné rodiny, kde deti oslovujú rodičov krstnými menami, čo však je, podľa názoru krajského súdu, možné len za podmienky, že rodičia s tým súhlasia a napriek takému osloveniu vedú deti k úcte k rodičom a k rešpektovaniu ich autority, čo nie je prípad prejednávanej veci, keďže otec sa s dcérou nestretáva, a preto súhlas s takým oslovením nemohol dať a rovnako tak z tohto dôvodu nemohol viesť dcéru k úcte k nemu a rešpektovaniu jeho autority.

Krajský súd chápe aj námietky matky v tom smere, že je pre ňu obtiažne vyjadrovať sa pozitívne o otcovi dieťaťa, s ktorým má dlhodobo nevyriešený konfliktný vzťah. Napriek tomu, záujem jej maloletého dieťaťa si vyžaduje, aby dieťa viedla k pozitívnemu vzťahu k otcovi a pokiaľ matka dôvodila, že ona žiadne kladné vlastnosti otca nepozná, krajský súd napriek tomu, že do kontaktu s otcom dieťaťa neprišiel, na podklade spisu môže minimálne skonštatovať, že otec je vysokoškolsky vzdelaný, napriek hospodárskej kríze je zamestnaný, čo svedčí o jeho cieľavedomosti, zodpovednosti, teda nejaké kladné vlastnosti bude nepochybne schopná nájsť aj matka, pokiaľ samozrejme bude chcieť, čo by vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa mala chcieť.

Je potrebné matke prisvedčiť, že maloleté dieťa kontakt s otcom striktnie odmieta a podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú; v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté; názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti, pričom citované zákonné ustanovenie predstavuje konkretizáciu čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (publikovaného v Zbierke zákonov pod č. 104/1991 Zb.). Právo dieťaťa vyjadriť sa v záležitostiach, ktoré sa ho týkajú a povinnosť rozhodujúcich orgánov prihliadať na vyjadrenie maloletého dieťaťa, však v žiadnom prípade neznamená, že sa zodpovednosť za rozhodnutie o úprave styku rodičov s maloletým dieťaťom ponechá na maloletom dieťati. Práve preto, že maloleté dieťa je maloleté, znamená to, že pre nedostatok veku nie je plne právne spôsobilé na právne úkony, pretože si s plnou vážnosťou pre nedostatok veku a tým nedostatok rozumových schopností a životných skúseností neuvedomuje v plnom rozsahu všetky dôsledky svojho konania. Preto v konečnom dôsledku posúdenie záujmu maloletého dieťaťa (pričom podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, čomu zodpovedá aj vyššie citované ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine) prináleží súdu, pokiaľ rodičia pri jeho presadzovaní zlyhávajú. Je potom úlohou v prvom rade rodičov a pokiaľ títo zlyhávajú tak súdu korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa tak, aby sa vyvíjali v jeho záujme.

Matka maloletého dieťaťa sa, podľa názoru krajského súdu mylí, pokiaľ sa domnieva, že úlohu biologického otca v živote maloletej dcéry v plnom rozsahu zastúpi jej terajší manžel. Je dieťaťu prospešné, že jej terajší partner, tak ako to vyplýva z početných znaleckých posudkov z odboru psychológie, má k maloletej pozitívny vzťah a pozitívny vzťah k manželovi matky má aj samotná maloletá dcéra. Nič to však nemení na veci, že maloletá má nevyriešený konfliktný vzťah so svojim biologickým otcom a toto vedomie si maloletá ponesie do svojho ďalšieho života, čo by mohlo, ako to vyplýva z už spomínaného znaleckého dokazovania z odboru psychológie, ohroziť jej zdravý duševný vývoj.

Je preto v záujme maloletého dieťaťa, aby sa konfliktný vzťah, ktorý maloletá má ku svojmu otcovi upravil, čo bez stretávania sa dcéry s otcom možné nebude.

Nie je pravdou, že by niektorý zo psychológov v rámci vykonávaného znaleckého dokazovania navrhol styk dcéry s otcom zakázať, či skôr zakázať alebo, že by styk otca s dcérou neodporúčal. A tento záver nie je možné vyvodiť ani zo skutočnosti, že v jednom prípade (v roku 2005) znalec ako jedno z možných riešení označil prerušenie styku s ohľadom na nízky vek dieťaťa a naliehavé odmietanie styku s otcom zo strany dieťaťa za účelom odstránenia týchto odmietavých postojov a ani z odporúčaní znalcov rozvíjať vzťah medzi otcom a maloletou dcérou, práve vzhľadom na jej negatívny postoj, postupne, najprv snáď písomne, telefonicky a až potom osobne, pretože násilný styk, styk proti vôli maloletej dcéry, direktívny prístup, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že medzičasom maloletá dospela do obdobia puberty, ktoré sa vyznačuje vzdorom, odmietaním autorít a podobne. Ani jeden zo znalcov teda styk otca s dcérou nenavrhol zakázať, apeloval len na postupné, nie direktívne, nie násilné približovanie sa otca k dcére. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že centrum pedagogicko

- psychologického poradenstva sa vyjadrilo aj v smere zákazu styku otca s dieťaťom, keďže jednak nejde o záver znaleckého dokazovania a navyše toto odporúčanie je podmienené možným ohrozením duševného zdravia dieťaťa, za predpokladu, že otec nebude rešpektovať odporúčania odborníkov a brať ohľad na prežívanie maloletého dieťa.

Obaja rodičia by si mali s plnou vážnosťou uvedomiť, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa maloleté dieťa so svojim biologickým otcom pravidelne stretávalo, avšak tento kontakt nie je možné realizovať násilne, proti vôli maloletého dieťaťa ale v tomto štádiu rozvinutia negatívneho postoja maloletej ku kontaktu s otcom postupne, nenásilne, rešpektujúc citové prežívanie maloletej. Preto podľa názoru krajského súdu na strane jednej nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby matka podávala návrhy na zákaz styku otca s dieťaťom, pretože doposiaľ vykonané dokazovanie tak v trestnom ako aj civilnom konaní, podľa názoru krajského súdu, nenaznačuje potrebu styk otca s dieťaťom pri dodržiavaní navrhovaných postupov zakázať, pretože obmedziť styk rodiča s dieťaťom je možné len výnimočne, ak to vychádzajúc z ust. § 25 ods. 4 Zákona o rodine vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, teda keď rodič ohrozuje mravnosť dieťaťa, spôsobom svojho života nevhodne vplýva na jeho výchovu, na jeho telesný a psychický vývoj a podobne, čo bolo matke vysvetlené rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13 CoP 7/2006 zo dňa 24.01.2007, sp. zn. 15 CoP 34/2012 zo dňa 02.05.2012. Na strane druhej doteraz vykonané znalecké dokazovanie naznačuje, že striktné trvanie otca na občasnom, teda nie pravidelnom styku s maloletou v zmysle rozhodnutia súdu proti vôli maloletej sa taktiež nejaví byť v záujme maloletej, pretože maloletá kontakt s otcom striktné odmieta, nemá k nemu vytvorený citový vzťah, a preto násilne zrealizovaný kontakt proti jej vôli by mohol ohroziť jej zdravý duševný vývoj.

Matka by ale mala každopádne dieťa na kontakt s otcom dôsledne, a to aj psychicky pripraviť tým, že ho bude, ako to už bol niekoľkokrát zdôraznené, viesť k pozitívnemu vzťahu k otcovi, opakovane mu vysvetľovať potrebu kontaktu s otcom, pretože nedostatočná príprava dieťaťa na styk s druhým rodičom, keď maloleté dieťa kontakt s druhým rodičom odmieta sa, podľa názoru krajského súdu, rovná neumožneniu druhému rodičovi stretávať sa dieťaťom, čo naznačuje, že matka nespĺňa morálne predpoklady na osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Pokiaľ by išlo o dieťa nižšieho veku, zistenie nedostatočnej psychickej prípravy maloletého dieťaťa na styk s druhým rodičom by malo viesť k dôslednému zváženiu použitia ust. § 25 ods. 4 Zákona o rodine a teda k dôslednému zváženiu zmeny výchovného prostredia (samozrejme v civilnom konaní, nie trestnom). Vo veku ale v akom je maloletá v prejednávanej veci, teda takmer 14 rokov už použitie uvedeného ustanovenia sa nejaví byť na mieste, skôr by podľa názoru krajského súdu mal civilný súd urýchlene zvážiť použitie výchovných opatrení podľa § 37 Zákona o rodine, najmä § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, v zmysle ktorého môže civilný súd uložiť maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach, pretože s ohľadom na závery doposiaľ vykonaného znaleckého dokazovania, na nevytvorený citový vzťah medzi otcom a maloletým dieťaťom, na striktné odmietanie kontaktu s otcom zo strany dieťaťa, na nevhodnosť násilného kontaktu otca s dieťaťom proti vôli dieťaťa a na neochotu otca prihliadať na citové potreby maloletého dieťaťa, na jeho postoje a názory, sa zásah odborníka a jeho pomoc pri budovaní vzťahu medzi dcérou a otcom javí byť ako nevyhnutná a doterajšia úprava styku otca s dieťaťom už nevyhovujúca.

Zo záverov znaleckého dokazovania z odboru psychológie hodnotiac vzniknuté problémy v kontakte medzi maloletou dcérou a otcom s odstupom času, vyplýva, že pôvodný rozsah styku upravený ešte Okresným súdom Prievidza sp. zn. 8 C 120/2002 zo dňa 16.01.2003 v rozsahu šiestich hodín dvakrát mesačne nebol pre tak malé dieťa, ani nie dvojročné, vyhovujúci, pretože maloletá bola vyňatá z prostredia, na ktoré bola zvyknutá, na relatívne s ohľadom na jej vek dlhú dobu, došlo k narušeniu jej denného režimu a zneisteniu aj tým, že o maloletú sa nestaral len otec ale aj ďalší rodinní príslušníci, pričom v súvislosti s presťahovaním sa matky do miesta bydliska značne vzdialenom od miesta bydliska otca v súvislosti so založením novej rodiny (ide o objektívny fakt, pretože matke dieťaťa nie je možné brániť, aby viedla ďalší osobný život aj keď do určitej miery vzdialený od miesta doterajšieho bydliska), došlo k prehĺbeniu diskomfortu pri stretávaní sa dieťaťa s otcom, pretože tento styk sa musel v podstate realizovať „na ulici“, a preto dieťa začalo kontakt s otcom odmietať, v tejto súvislosti potom znalci v podstate navrhli styk s dieťaťom skrátiť a v jednom prípade bolo navrhnuté realizovať styk dieťaťa s otcom za prítomnosti psychológa, súd rozhodnutím, o marenie výkonu ktorého v prejednávanej veci ide v súlade s návrhmi znalcov styk otca s dieťaťom skrátil, neakceptoval ale potrebu spolupráce s psychológom, pretože do úvahy prichádzajúci psychológ uviedol, že cez víkend psychologická poradňa nefunguje a otec namietal, že cez týždeň nemôže cestovať tak ďaleko, pretože pracuje a takto určený

styk by bol len formálny a fakticky by mu úplne znemožňoval kontakt s dieťaťom, súd preto prihliadajúc na záujem maloletého dieťaťa s otcom sa stretávať a na právo otca s maloletým dieťaťom sa stretávať, upravil styk na prvú sobotu v mesiaci v rozsahu troch hodín, jeden deň počas Vianoc, dva dni počas jarných prázdnin a desať dní počas letných prázdnin tak ako je to uvedené presne vo výroku napadnutého rozhodnutia.

S odstupom času prihliadajúc na obsah znaleckého posudku podaného v prejednávanej trestnej veci ako aj práve prebiehajúcej civilnej veci o zákaz styku otca s maloletou, je nutné skonštatovať, že podľa názoru krajského súdu, doterajšia úprava styku už nie je vyhovujúca, k styku dieťaťa s otcom v jeho intenciách ani raz nedošlo na jednej strane pre nedostatočnú psychickú prípravu maloletého dieťaťa zo strany matky (naďalej ale platí, že matke nebolo v trestnom konaní preukázané, že by si svojho pochybenia bola vedomá, keďže jej ani civilný súd a ani psychologička dôsledne nevysvetlili v čom má psychická príprava maloletého dieťaťa spočívať), kde ale zrejme bola nutná pomoc odborníka, pretože sa javí, že matka sama by zrejme ani nebola schopná, ani pri najlepšej vôli, pre neexistenciu citového vzťahu medzi dieťaťom a otcom primäť dieťa k stretnutiu s otcom a na strane druhej pre neochotu otca rešpektovať pocity, názory a stanoviská maloletého dieťaťa, ktoré styk s otcom odmieta, teda neochotu rešpektovať, že styk s maloletým dieťaťom vo veku dcéry je len ťažko dosť dobré možné zrealizovať bez ohrozenia jej duševného zdravia proti jej vôli, kde sa tiež javí byť potrebná pomoc odborníka.

S ohľadom na vyššie uvedené sa teda javí byť nevyhnutné urýchlene styk otca s maloletým dieťaťom opätovne upraviť, či siahnuť po výchovných opatreniach podľa § 37 Zákona o rodine, čo však už nie je kompetencia trestného súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je príпустný